

Aan de informateur van het nieuwe Kabinet
Mw. Drs. E.I. Schippers
Tweede Kamer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

onderwerp

Investeer in een levensvatbare lokale omroep

ons kenmerk

2017 | 00263 | BK

datum

28 maart 2017

Investeer in een levensvatbare lokale omroep

De lokale publieke omroep in Nederland vervult een belangrijke functie in de lokale democratie, die door decentralisatie van rijkstaken steeds belangrijker wordt. Maar zij is daarop nog onvoldoende toegerust. De compensatie voor de lokale omroepen via het Gemeentefonds staat in geen enkele verhouding tot de kosten om een Lokaal Toereikend Media-Aanbod te kunnen realiseren. De sector werkt sinds twee jaar daarom aan een ingrijpend traject om de kwaliteit en continuïteit te verbeteren en de kosten te reduceren. Wij doen een klemmend beroep op de kabinetsformatoren om ons te helpen onze doelen te realiseren door extra in de lokale omroep te investeren.

Geachte mevrouw Schippers,

De lokale omroep is de grootste mediaorganisatie van Nederland maar heeft het moeilijk. Het Commissariaat voor de Media concludeerde vorig jaar dat één op de drie lokale omroepen inmiddels in een financieel zorgelijke situatie verkeert. Dat raakt iedereen in Nederland. Lokale omroepen vormen steeds vaker de enig overgebleven waakhond van de lokale democratie. De praktijk en onderzoek hebben uitgewezen dat commerciële partijen zoals regionale dagbladen langzaam maar zeker verdwijnen, terwijl de regionale omroepen zich in de meeste gevallen slechts richten op de grotere steden in hun gebied. (Digitale) private burgerinitiatieven blijken geen echt alternatief te bieden omdat zij vaak louter berichten van anderen kopiëren en geen duurzaam platform vormen voor onderscheiden meningen in het kader van hoor en wederhoor. Veel van dergelijke (hyper)lokale initiatieven stoppen na verloop van tijd. Bij de 260 lokale omroepen daarentegen werken ca. 500 professionele journalisten, redacteurs en technisch personeel en meer dan 20.000 intern opgeleide vrijwilligers iedere dag weer aan onafhankelijke en kritische lokale journalistiek. Zij verslaan niet alleen de ontwikkelingen maar voorzien deze ook van duiding. Zij zijn er niet alleen wanneer problemen hun kookpunt bereiken, en wanneer deze ook de landelijke media bereiken, maar blijven

onderwerpen ook daarna nog volgen. Ook wanneer deze onderwerpen niet langer in het middelpunt van de belangstelling staan.

Wij vinden dat deze waakhond van de lokale democratie moet blijven blaffen. Wij zijn bovendien van mening dat de bekostiging vanuit gemeenten onvoldoende bijdraagt om in een relevante en levensvatbare lokale publieke omroep te kunnen voorzien. De Mediawet is niet duidelijk over wat het “Lokaal Toereikend Media-Aanbod” precies inhoudt, waardoor de bijbehorende bekostiging door gemeenten nog altijd een hoge mate van vrijwilligheid kent. Gemeenten ontvangen een compensatie via het gemeentefonds maar dit bedrag staat in geen enkele verhouding tot wat werkelijk nodig is.

De Organisatie van Lokale Omroepen (OLON), de stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroep (NLPO) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben daarom de handen ineengeslagen. Zij hebben in een convenant de criteria vastgelegd waaraan een lokale omroep moet voldoen om in een minimaal kwaliteitsniveau te kunnen voorzien. Die criteria hebben onder andere betrekking op de soort content (lokaal nieuws en informatie, cultuur en educatie), de technische kwaliteit van de producties en uitzendingen, de distributie en het bereik. De meeste lokale omroepen zijn op dit moment niet in staat zijn om dagelijks actueel nieuws, op kwalitatief hoog niveau, via radio, tv, website en sociale media aan te bieden. Zij zijn dus niet in staat om te voldoen aan de minimale kwaliteitseisen. Een goede oplossing is inmiddels gevonden in schaalvergroting zonder af te dingen op de lokale kwaliteit en bereik. Samenwerking en fusies tussen lokale omroepen maken het mogelijk om expertise en faciliteiten beter te delen. En door de overhead te beperken blijft verhoudingsgewijs meer geld over voor programma's.

Bijna alle gemeenten ondersteunen inmiddels deze plannen. Samen met de VNG is door de OLON en de NLPO een landkaart opgesteld voor het omvormen van de 260 individuele lokale omroepen naar 80 gefuseerde of samenwerkende lokale omroepen in 2020 met een gemiddeld afzetgebied van 150.000-200.000 inwoners. De OLON, NLPO en VNG hebben daarnaast uitgerekend dat voor zo'n nieuwe slagvaardige lokale omroep met een bepaalde minimale omvang en technische kwaliteit een minimaal budget noodzakelijk is van 800.000 euro per omroep. Lokale omroepen in enkele grote gemeenten, die voor een groot deel aan de kwaliteitseisen voldoen, hebben nu al een veel groter budget. Met een lager budget zijn lokale omroepen niet in staat in een Lokaal Toereikend Media-Aanbod te voorzien.

Het benodigd bedrag kan onmogelijk geheel worden betaald uit de huidige compensatie via het Gemeentefonds en commerciële advertentie-inkomsten. Voor een relevante en levensvatbare lokale omroep in 2020 is een minimale extra investering benodigd van 30 miljoen euro per jaar. Daarnaast is het belangrijk een goede beleidsmatige inbedding te realiseren van de afspraken tussen de VNG, de OLON en de NLPO over het Lokaal Toereikend Media-Aanbod zoals dat in de Mediawet bedoeld wordt. Wij stellen u voor om in het regeerakkoord expliciet een passage op te nemen met de volgende strekking:

“Het kabinet wil door extra te investeren in de lokale omroep een impuls geven aan de relevantie en levensvatbaarheid van de publieke lokale media-instellingen in Nederland en neemt daarvoor extra stimuleringsmaatregelen in de ordegrrootte van 30 miljoen per jaar, ondersteund door passende wet- en regelgeving.”

Wij hopen dat u tijdens de formatie kans ziet om bovenstaande mee te nemen in uw overwegingen, zodat we onze oproep komend jaar al kunnen omzetten in acties. Wij gaan graag met u in gesprek over de uitwerking ervan.

Wij wensen u veel succes bij de formatie.

Hoogachtend,

Organisatie van Lokale Omroepen in Nederland

D.S. Vermeulen
Voorzitter

Nederlandse Lokale Publieke Omroepen

B.H. Kobes
Directeur-Bestuurder

Voor vragen kunt u contact opnemen met de NLPO, Bernard Kobes, via 06-13269052 of bernard.kobes@stichtingnlpo.nl.